

Втори конгрес на Българското геологическо дружество

На 19 септ. 1989 г. в София (Софийски университет) се състоя Вторият конгрес на Българското геологическо дружество. На него присъстваха 450 делегати от над 50 клонове и секции на дружеството.

I. Основни положения от доклада на ръководството на Българското геологическо дружество за дейността на дружеството през 1985—1989 г.

Периодът между Първия и Втория конгрес на дружеството е преломен в работата на българските геолози, която е насочена към осигуряване на минерално-суровинната база с нови белези — комплексност, алтернативност, нетрадиционност.

Членовете на дружеството са достигнали 1200. Проведените на общодружествено равнище научни сесии (VII и VIII) са събития, обогатяващи геоложката наука и практика с концепции и конкретни постановки за два важни региона — Странджа—Сакар и Родопския масив. Над 200 конференции, симпозиуми, семинари, научни екскурзии и други подобни инициативи на дружеството и неговите клонове осветлиха изключително широк кръг от въпроси — възможностите за оползотворяване на нови и алтернативни суровини (ултрабазите, вермикулит, жилин кварц, златосъдържащи руди за купово извличане, перлити и др.), перспективността за намиране на находища на полезни изкопаеми в Северна България, Черноморския шелф, Източните Родопи, Западното Средногорие и други територии, геодинамичното развитие и металогенията на българските земи от гледище на плочната тектоника и редица други въпроси в областта на стратиграфията, палеонтологията, седиментологията, математичната геология, геоморфологията, минералогията и пр.

Най-дейни са били секциите: „Стратиграфия и палеонтология“, „Геотектоника“, „Седиментология“, „Минералогия“, „Нерудни полезни изкопаеми“, „Рудни полезни изкопаеми“ и „Математична геология“ и клоновете при ДФ „Редки метали“, ТМОК—Бургас, ГПП—Варна, ГПП—Михайловград, ПГП и ГК, ГПЛИ, ГИ на БАН и ДФ „Минерални суровини“.

По линия на Комисията по опазване на природната среда са извършени изследвания

върху много геоложки феномени, подлежащи на защита. Предприети са инициативи за разумно опазване на Побитите камъни във Варненско и Урдиния циркус в Рила.

Разширени са връзките със сродни дружества от Франция, Унгария, ГДР и СССР чрез взаимни посещения на членове на дружествата при провеждане на полеви симпозиуми и научни мероприятия.

Системно е издавано „Списание на Българското геологическо дружество“ и са публикувани „Достижения на българските геолози“ (сборник от доклади, изпесени на XXVII международен геоложки конгрес), „Библиография на литературата по геология на България“ (Хр. Спасов) и „Металогенна карта на България в мащаб 1:1 000 000“ (Р. Доков, Л. Василев, М. Стайков, С. Симов, А. Панайотов). Разширяването на издателската дейност е било невъзможно поради конюнктурни обстоятелства от национален мащаб.

Персоналната научна и практическа дейност на българските геолози е рефлектирала положително върху облика и авторитета на дружеството. Издадени са редица монографични трудове, учебници и ръководства, които попълниха празнини в много области на родната геоложка литература. В напреднал стадий е съставянето на националната геоложка (мащаб 1:100 000) и националната металогенно-прогнозна (мащаб 1:200 000) карта на България.

Поддържа се редовен книгообмен с 231 сродни организации в чужбина. Библиотеката към дружеството продължава да се попълва с фонд от ценни книги и да бъде едно от най-богатитеохранилища на геоложка литература у нас.

Слабата активност на някои от секциите и на много клонове, недостатъчната инициативност на част от ръководството на дружеството, липсата на клуб на геолозите и др. са негативни страни от дейността на дружеството.

II. По отчетните доклади на редакционната колегия на Списание на БГД и контролно-ревизионната комисия

Равносметката по списването, оформянето и издаването на списанието на дружеството е положителна. Поместваните статии обаче са повече с регионален или приложен характер.

Сравнително малко са трудовете, които се открояват с по-особено и по-оригинално значение. Нашата геоложка общественост чака с нетърпение такива трудове, особено сега, когато в течение на 20 години се извършват коренни преустройства в геоложките науки въз основа на нови концепции, на нови методи и апаратури.

Контролно-ревизионната комисия констатира, че във финансовата и икономическата дейност на дружеството няма нарушения. Финансовото състояние на дружеството е значително стабилизирано, което е позволило да се осъществят важни научни, издателски и международни мероприятия.

III. Доклади

На конгреса бяха изнесени следните доклади:

„Информация относно първия вариант за научната прогноза за развитие на фундаменталните научни изследвания в областта на науките за Земята за периода до 2005—2010 г.“ — от Ив. Велинов и колектив.

„Развитие на минерално-суровинната база на страната в условията на реструктуриране на икономиката“ — от Ч. Александров и колектив.

IV. Изказвания на делегатите

Г. Ярмов (ТМОК „Бургас“) — членовете извън София да бъдат по-активно ангажирани в дружествената дейност; дружеството би могло да прерасне в Съюз на геолозите.

Ив. Начев (ГИ на БАН) — решенията на конгреса да бъдат конкретни; научните достижения да слизат на съответните нива, достигайки до нивото на геологопроучвателните и добивните предприятия; не е целесъобразно създаването на клонове в София при наличие на секции; да се продължат действията по опознаването на геоложките феномени; сроковете за публикуване на материалите от научните сесии са дълги; следващата научна сесия да бъде на тема „Алпийска палеогеодинамика и еволюция на България“.

Кр. Ангелков (КГ) — оценява положително изнесените доклади; не е висок престижът на геолозите от производствените организации; формата за създаване на междуведомствени колективи е остаряла; необходимо е организирането на фирма към дружеството, която да подпомага разработването на тематика чрез творчески колективи от членове на дружеството; не е нужно материалите от всички мероприятия да бъдат издавани; може би конгресът в бъдеще ще бъде заменен с общо събрание на дружеството.

Ив. Пеев (пензионер) — много от членовете трябва да преодолеят инерцията, за да бъде обогатен животът на дружеството; вместо клонове по-добре в структурата му да има „геоложки дружинки“.

Г. Киров (ИПМ на БАН) — многословно са поставени целите в устава; най-важната цел на дружеството е да се популяризира научните достижения; да се увеличи продукцията на списанието на БГД.

Г. Шишков (СУ) — предложи текст на писмо от конгреса до Министерството на просветата с изискване геологията да бъде задължителна дисциплина в средните училища. Писмото беше единодушно подкрепено и изпратено до министерството.

Г. Богацкая (НИПИ) — съществува разпокъсаност при разработването на геоложката тематика; чувства се нужда от създаването на Национален геоложки фонд със съответните бази от данни; всички разработки да стават на конкурсно начало; да се проведе конференция на тема „Палеотектонски реконструкции на територията на България на принципите на новата глобална тектоника“.

Г. Панов (НИПИ) — необходимо е дружеството да има постоянно седалище и удобно помещение за библиотека.

Б. Богданов (ВМГИ) — за геолозите конгресът е събитие от национален мащаб; много проблеми се поставят на този форум, които бъдещото ръководство трябва да решава; фирмите към дружеството могат да бъдат удачна форма за ангажиране на членовете му при експертни, създаването на програми, концепции и т. н.

А. Ушев (пензионер) — пенсионерите геолози е по-добре да се вляят в сега действащите клонове и секции, без да обособяват самостоятелен клон.

Радева (студентка) — чувства се празнота в подготовката на студентите по геология.

В. Атанасов (ВМГИ) — необходимо е да се стимулира инженеринговата и изобретателската дейност; обект на обсъждане да бъдат технологичските проблеми, свързани с използване на минералните суровини.

Г. Георгиев (СУ) — въвеждането на курс по геология в средните училища е наложително за по-навременна самооценка на професионалните наклонности у младите хора и за по-ефективен подбор при кандидатстване във ВУЗ.

М. Моев (ВМГИ) — благодарност към ръководството на БГД; масовицията на дружеството следва да продължи.

П. Бонев (Мичпроект) — повече от 100 години геология, повече от 60 години дружество и затова трябва химн или марш на българските геолози; интерес ще представлява издаването на антологията „Светът през погледа на геолозите“.

V. Нови положения в приетия устав на дружеството

Наред със секцията, която обединява интересите в дадено научно направление, клонът също е основна структурна единица на дружеството. Клонът е с интердисциплинарен характер и се обособява на териториално-производствен принцип, в т. ч. и в София.

Ръководните органи на дружеството остават три: конгрес, ръководство и контролно-ревизионна комисия. Председателят на дружеството, председателят на контролно-ревизионната комисия и отговорният редактор на списанието на дружеството се избират от конгреса.

VI. Приети решения на конгреса

Конгресът реши:

— да се подобри организацията и дейността на секциите и клоновете, както и връзката на ръководството на дружеството с тях;

— да се продължи масовизацията на дружеството;

— да се положат усилия за намиране на постоянно помещение на БГД;

— да се задълбочи сътрудничеството с геолозите от Франция, ГДР, Унгария, СССР и да се установят връзки с тези от СФРЮ и Гърция;

— да се потърсят възможности за създаване на фирмени организации в дружеството за внедряване на научните постижения в практиката, разработването на концепции, прогнози, програми, проекти и др.;

— да се съдействува за повишаване на професионалната подготовка на студентите чрез съответното апаратурно въоръжаване на ВУЗ и разширяването на технологичните и икономическите познания;

— да се направят постъпки за включване в учебните програми на средните политехнически училища на курс по геология;

— да продължи регистрирането и защитата на геоложките феномени;

— да се стимулират научните геоложки изследвания по опазване на природната среда, които да бъдат обвързани с националната програма;

— да се състави и издаде „Летопис на Българското геологическо дружество“;

— да продължи провеждането на научни сесии и конференции, посветени на важни геоложки проблеми в отделни региони и като цяло за страната;

— да се съдействува за изпреварващ темп на научните изследвания спрямо геологопроучвателната практика;

— да се съсредоточи вниманието на членовете на дружеството към проучването на минерални суровини с по-висока ценност и алтернативност на приложение;

— да се ускорят кондиционните средно- и едромашабни металогеннопрогнозни изследвания;

— да се обединят усилията на целия геоложки потенциал от научноизследователските институти, ВУЗ, проучвателните и добивните организации с цел съвместното решаване на важни проблеми от фундаменталната и приложната геология.

VII. Новите ръководни органи на Българското геологическо дружество

Ръководство на дружеството:

Михаил Стайков (КГ) — председател
Христо Дабовски (ГИ на БАН) — зам.-председател и международна дейност
Марин Евстатиев (КГ) — секретар
Стилиян Московски (СУ) — научна дейност
Ленин Драгоманов (ДФ „Редки метали“) — секции

Веселин Вълков (ПГПГК) — клонове
Иван Бонев (ГИ на БАН) — отг. редактор на „Списание на БГД“

Кольо Тонев (ПГПГК) — издателска дейност
Николай Попов (ГИ на БАН) — библиотека и книгообмен.

Контролно-ревизионна комисия:

Георги Панов (НИПИ) — председател
Константин Цветков (ГПЛИ) — член
Желязко Дамянов (ИПМ на БАН) — член.

ст. н. с. к. г. м. н. Михаил Стайков
— председател на Българското геологическо дружество

Четиринадесети конгрес на Карпато-Балканската геологическа асоциация

От 20 до 23 септ. 1989 г. у нас се проведе XIV конгрес на Карпато-Балканската геологическа асоциация, последван от три научни екскурзии.

КБГА съществува от 1922 г. и обединява геолозите от 8 страни — Австрия, България, Полша, Румъния, СССР, Унгария, Чехословакия и Югославия. На настоящия XIV конгрес беше приета като редовен член на асоциацията и Гърция.

България за втори път е домакин на конгрес на асоциацията. Седалище на XIV конгрес на КБГА беше София. Тържественото откриване с пленарна сесия и закриването станаха в Народния дворец на културата, а за секционните научни и организационни заседания, за постерните сесии и изложбите на разположение бяха

аудиториите и фойетата на Софийския университет „Кл. Охридски“.

Конгресът на КБГА се предшествуваше от Втория конгрес на Българското геологическо дружество, а успоредно с него се проведоха още две международни геологически прояви — регионална среща на Националните комитети за Международната геоложка корелационна програма към ЮНЕСКО и регионална стратиграфска среща под егидата на Международната субкомисия по стратиграфска класификация.

Цяла седмица българската геоложка общественост живя много активно. Тя имаше възможност за творчески контакти, за дискусии за срещи с колеги и приятели.